

A REGGEL

Helybeli előfizetési árak:

Égész évre — — — 28 K
Fél évre — — — 14 K
Negyed évre — — — 7 K

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő és tulajdonos:
HOVÁNYI KORNÉL.

Vidéki előfizetési árak:

Égész évre — — — 32 K
Fél évre — — — 16 K
Negyed évre — — — 8 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja: 505. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Miskolcz, Széchenyi utca, Weidlich-udvar.

Jegyzetek.

(+) A miskolczi szociáldemokrata párt újból tüntetett a választójog és a béke mellett. A szervezet munkások kifejezték már több ízben, hogy a választójog felett örököndnek, nehogy kiforgassák taktikai okokból elhasszák a választójogi reform megvalósítását. Határozott hanggal jelentették ki a munkások, hogy addig fognak harcolni kérelmet lenül, amíg a magyar nép sokszor kismimizett, régen óhajtott kívánsága be nem teljesül. Állást foglaltak újból a béke mellett is. Erőteljes, határozott, ellentmondást nem tűrő hangon követelték a békét. A miskolczi munkások szolidaritásnak mutatkoztak az ország minden munkásszervezetével. Mi pedig, akik mindezekben elfogadjuk álláspontjukat, sajnálkozva állapítjuk meg, hogy a polgári társadalom szerveztlensége nem teszi lehetővé a hasonló szép méltóságú tüntetéseket, ama célok mellett, melyeket a polgárság is magáénak vall.

(X) Sem földet, sem pénzt nem akarunk, mondotta Czernin gróf a tegnapi delegációs ülésen. Ez a mondat, melyben tömören meg van minden, amit üzeni lehet Wilsonnak, Lloyd Georgenak, meg Clemenceauxnak, meleg visszhangot fog kelteni az egész világon, ahol a békevágy őszinte. Az pedig egészen bebizonyosodott tény, a magyar nép közfelfogása minden tekintetben megegyezik Czernin politikájával és gondolkodásmódjával. Tehát a magyar név és gondolkodás az, amit Czernin képvisel és amelynek alapján lehet a békéről tárgyalni. Ezen alapon szólította fel Czernin Wilsont arra, hogy hasson oda, hogy a hatalmak mielőbb rázzák le magukról az állszemérmert és üljenek le a zöld asztalhoz, hiszen a békének nincsenek többé döntő akadályai, — nincsenek olyan áthidalhatatlan nézeteltérések, hiszen Wilson békeajánlatának több pontját elfogadhatjuk a többi pontokra nézve pedig könnyen létre jöhet a megegyezés. Most már csak az a kérdés, hogy Wilson mit akar, néhány százezer embert a flandriai pokolba dobni, vagy a történelem elismerését a béke létrehozásáért?

Mit akar a Stefánia-Szövetség?

„Mi van a Stefánia-szövetséggel” című cikkemre A Reggel tegnapi megjelenésében dr. Szerényi Nándor titkár válaszolt és válaszából, valamint az igazgatósági tanácskozásról szóló tudósításból pirulva olvassuk, hogy a miskolczi Stefánia-szövetség nem kezdheti meg működését, mert „se tagja, se pénze, se anyja, se csecsemője nincsen.”

Más alkalommal fogok beszámolni azokkal a hivatalosan is bizonyítható adatokkal, hogy Miskolcz területén hűtelen szobában, nyomor és éhség kínjai között szólnak az anyák, más cikk fog szólni arról a keserű szögyenről, hogy számos gazdag polgárt szám láló városunkban több gyermekes családanak elpusztulnak szülőkben, mert a csekély hadi segélyből táplált, a családért magukat agyondolgozó asszonyok nem bírják ki a szülés fájdalmait. Most nem akarom az emberek szívverését megállítani azal, hogy mikor Budapest legszegényebb negyedében, a Tripolisban jártam, az ott látott félméztelen gyermekek és napok óta nem evett beteg anyák szenvedése jólét volt ahhoz az inséghez képest mely Miskolcz egy-egy városrészében tanyáz. (Csak a Danyiba, meg a Gyllányiba sétáljen az olvasó.) Most csak azért beszélek a szomszédok könyörületéből evő, szülő asszonyokról, hogy a Stefánia szövetségnek igenis lenne támogatásra szoruló anyja és védeni való csecsemője. De nincsen tagja és nincsen pénze.

Tehát a Stefánia-szövetség minden fáradozásra kész vezető gárdája, dr. Szentpáli István polgármesterrel és dr. Venetianer Jakab ügyvezető igazgatóval az élen első sorban tagokat és pénzt akar.

3 évi kötelezettséggel öt koronás tagsági díjat kellene fizetnünk évenként a Stefánia-szövetségnek, hogy felállíthassa gyermek- és csecsemőkórházát, hol az anyák már a szülés előtt két héttel és a szülés után 3—4 hétig ápolásban részesülhetnek. Csak öt koronára volna szüksége a Stefánia-szövetségnek, hogy megalapíthassa gyermekotthonát, hol a munkába menő anyák gyermekeit nap közben ápolnák és koruknak megfelelően táplálnák. Csak öt koronáért fordul hozzánk a Stefánia-

szövetség, hogy a háborus nyomorúságoktól agyongyötört anyákat megerősítse, hogy a csecsemők ápolásával elősegítse az új nemzedéket abban, hogy friss erővel lépjen a hősi halált haltak, a háboruban elnyomordottak helyébe. Csak öt koronát kell nyújtatnunk a Stefánia szövetségnek, hogy a háborúból visszatérő férjeinknek ne kelljen meghalt feleségük kihűlt helyét és lezülött gyermekeket találniok. Csak öt korona kellene mindenhez, öt, néha egy könnyen kidobott korona, 100 koronás selymek, 200 koronás szövetek, cipők, kalapok, vagyonba kerülő élelmiszerek és italok árából, 150 ezer koronás kártyakülönbségekből könnyen jutható, véres könnyel remélt minden ember érdekét képviselő és századunk legnagyobb tettét elősegítő öt egyszerű koronát.

Csak öt koronát akar a Stefánia-szövetség.

Van-e városunkban olyan jólétben élő ember, aki a fenti céllal működni akaró Stefánia szövetségtől megtagadja az öt koronát, noha ő maga családja számára nem is veszi igénybe a szövetség támogatását. Van-e olyan munkás, szegényebb iparos, vagy kereskedő, aki elforduljon, mikor a tagsági aláírásokat gyűjtő nőegyleti tagok bekopogtatnak nála, van-e Miskolczon egyik napról a másikra élő család, amelyik ne vonná el még a szájától is a szövetségtől kért öt koronát, hogy nyugodtan hajtsa le fejét, mert ha a családja szülés előtt fog állni, a szövetség anyagi és erkölcsi támogatásában részesül. Van-e közöttünk csak egyetlen ember, aki ily csekély összeggel ne járulna hozzá a legnagyobb nemzeti feladat teljesítéséhez?

Mindannyiunknak az a meggyőződésünk, hogy nincsen!

Égész Magyarország kezét fogott, hogy az emberiség legelőkelőbb munkájában, vezető szereppel vegyen részt és Miskolcz város a nehéz viszonyok dacára is, adót pontosan fizető, minden jótékonyági akcióban nagy áldozatkészséggel előlépő polgárai nem fognak megtagadni olyan öt koronát, amelyet nem emberek pusztítására, hanem emberek megerősítésére és nyomorának enyhítésére használnak fel.

Fortály Lajosné.

Mit csinálnak a szegény asszony?

Ki tud tanácsot adni?

(A Reggel tudósítójától.) A mai postával a következő megható levelet kaptuk.

Miskolcz, 1918 január hó 24.

Igen tisztelt szerkesztő ur! Önök már oly sokakat láttak el bölcs és jó tanácsokkal, hogy bátorságot vesznek magammal Önökhöz fordulni. Az uram a háboru kezdete óta frantszolgalatot teljesít és így nem tarthatja el családját, a hadi segély pedig édes-kevesében a nagy drágaságban. Könnytelen szeretnék a helyzetünkön és egy kis élelmiszerkereskedést szeretnék nyitni, de csak egyenes úton, tisztességesen akarom vezetni, mindent maximális áron akarok eladni, szalonnát, felvágottat, hideg sültet, turót stb.

De hol kapom én mindezt maximális áron? Ezt kérdezem Önöktől? Az államnak oly nagy a hatalma, hogy elviszi férjeinket, apáinkat, fiainkat. Ha rendeletet hoz, hogy le kell venni a kilenczinket, oda adjuk. Ha rendelet jön hogy a fehérműködő egy tetemes részt elviszik, azt is oda adjuk, egyszóval mindent oda adjunk.

Csak éppen a maximális árat, főleg az élelmiszerekkel, nem képes semmiféle állam hatalom keresztül vinni.

Olvastam A Reggelben, hogy a zsir 8 koronára van maximálva és mi éppen a dupláját tizenhat koronát fizetünk érte, a szalonna is tizenegy koronára van maximálva és én mindenütt, kivétel nélkül husznégy koronát fizetek érte. A szappant is maximálták a rekviráltak, azért mégis minden kiskereskedő ad a régi vevőinek 20—22 koronáért, amennyi-tetszik, stb. De ha valaki följelentést tesz még öt is megbüntetik, mert maximális áron fölül vásárol. Ezt akarom kikérülni, tisztességesen akarom kiszolgálni a vevőket, az annyira kiszípolozott népet, hogy ne kelljen félnem hogy árdragításért bajba keveredek, megbüntetnek, bezárnak. — mert észre vettem, hogy száz meg száz ember jár közöttünk büntetlenül, aki pedig megérdemelné a büntetést és ha egyre rájönnek, azzal nagyon szigorúan bánnak el.

Bocsánatot kérek, hogy drága idejüket ennyire igénybe vettem és szíves tanácsukat kérve, maradjok tisztelettel

egy hadbavonult neje.

Öszinték leszünk, mi ennek a szegény asszonynak indokolt kérdésére sehogy sem tudunk tanácsot, panaszaira orvoslást adni. — De azt hisszük, az erre illetékes hatóságok sem nagyon. Csak ha majd a béke eljön, az fogja begyógyítani az összes ilyen fájó sebeket.

Népgyűlés a béke és a választójog mellett.

(A Reggel tudósítójától.) A miskolci szociáldemokrata párt bizottsága szerdán este népgyűlést tartott a Korona-szálló nagyertermében. A nagyerterm zsúfolásig megtelt hallgatósággal.

A gyűlés első szónoka Groszmann Zsigmond volt, utána Esztergályos János, a budapesti párt vezetőség kiküldötte a legutóbb lefolyt szociálista mozgalmakról, az általános politikai helyzetről s a békekilátásokról mondott nagyszabású beszédet, amely a hallgatóság megértésével és helyesléseivel találkozott.

A késő esti órákban végződő népgyűlés, mely mindvégig a legteljesebben folyt le, határozati javaslatot fogadott el, mely szerint elítélik azokat a párttagokat, akik a győzelmet aratott munkásmozgalmat nem akarták abba hagyni, de további sztrájkokkal az ügy komolyságát veszélyeztetették és bizalmatlanságot teremtettek a szociáldemokrata párt vezetőségének.

A gyűlés ezután a legnagyobb rendben szétoszlott, újabb bizottságot mutatva ezzel a szervezett munkások komolyságának és felelősségének.

A kilencedik gyógyszer-tár felállítását megengedte a belügyminiszter.

(A Reggel tudósítójától.) A miskolci kilencedik gyógyszer-tár felállítása ügyében a belügyminiszter értesítette a várost, — hogy a kilencedik személyjogi gyógyszer-tár engedélyét Csomós György kapta meg s a gyógytár Verhőczy- és Kun József-utak sarkán lesz.

A kilencedik gyógyszer-tárra jelen pályáztak. Örömmel állapítjuk meg, hogy a belügyminiszter szintén helyes érzeléssel adta oda a gyógyszer-tár felállításának jogát Csomós Györgynek. Csomós György több, mint három évtizede működik ezen a pályán és a belügyminiszter most három évtized gazdag munkáját és tapasztalatait jutalmazta.

Kíváncsi volna, ha a kormány ezután is az érdemeket venné tekintetbe, nem csak a gyógyszer-tárak adományozásánál, hanem egyéb hivatalok betöltésénél is.

Krizsanovszky József temetése.

(A Reggel tudósítójától.) Tegnap délután három órákor folyt le Krizsanovszky József temetése. A város részvéte imponáns módon nyilatkozott meg a volt helyettes polgármester temetésén. Egy olyan embert temettek el tegnap, akit úgy a közéletben, mint a magánéletben mindenki szeretve tisztelt, mert önzetlenségével, nemes gondolkodásával, közvetlen egyéniségével, minden szavával s tettével a barátság intím és meleg légkörét teremtette meg maga körül.

Temetése hozzá méltó volt. — A város minden testülete kivétel nélkül részt vett. A vármegye küldöttségét dr. Görgey László főjegyző vezette, ott voltak az összes közhivatalok főnökei, a város tisztviselői kara, Szentpáli polgármester vezetésével, a rendőrség tisztái kara, Rimóczy főkapitány és a magyar kir. 10. honvédelmi tiszti küldöttség Chavrák alezredes vezetésével stb. — A városháza udvarán a városi és vasuti tisztviselői együttes dalárda Szent-Gyula Gyula vezetésével gyászalt énekelt.

A gyászszertartást dr. Tüdös István református püspök vezette. Meghatóan méltatta az elhunytakat az érdemeit és poétikus megható gondolattal fejezte be, hogy a meghaló iránti kegyeletet sirjánál a közelgő tavasz rózsáival rójuk le.

E szép beszéd után dr. Hodobay Sándor városi tanácsnok beszélt, ki a tisztviselői kar részvétét támogatva s megható szavait így fejezte be:

Kedves halottunk!

A Gondviselés kifürkészhetetlen intézkedése kiszakított körünkől, megfosztotta városunkat hűséges, odaadó tisztviselőjétől, tisztviselői karunkat a legszeretettebb kartáristól, jó barátait az igaz baráttól, de nem szüntette meg a szeretetet és tiszteletet, mely kedves emlékedet örökké körünkben tartja.

A város és a polgárság érdekében kifejtett hosszú és eredményteljes működésed után lelj megnyugvást a csendes pihenésben. Mi, akiket itt hagyta, emlékedet kegyelettel őrizzük!

Krizsanovszky József, Isten veled!

Ezután a dalárda énekelt ismét.

Megindult a temetési menet, melyet a rendőrök diszruhás csapata vezetett be. A disztes koszorú óriási tömegét gyászruhás heraldek vitték.

Beláthatatlan hosszú szalagban kísérte ki utolsó útjára a közönség utolsó stációjához, a temetőbe Krizsanovszky Józsefet, akinek nemes és férfias alakja az idők távolodásával csak megszépül és emléke sokáig fog élni Miskolc város hálás lakosságának emlékezetében.

A temetésen részt vett dr. Nagy Ferenc államtitkár is.

Dohánylegy az egész országban.

(A Reggel tudósítójától.) A pénzügyminiszter rendeletet küldött az összes magyarországi pénzügyigazgatóságokhoz, melyben szabályozza azokat a módokat, melyek mellett a dohányjegyrendszert behozhatják.

A rendelet felszólította a pénzügyigazgatóságokat, hogy indítsák meg a tárgyalásokat a közigazgatási hatóságokkal abban a tárgyban, hogy a dohányárúk egyenletes szétosztására alkalmas-e a dohányrendszer behozatala. Mint értesülünk, a miskolci pénzügyigazgatóság és a közigazgatási bizottság között már megindultak a tárgyalások arra nézve, hogy Miskolcon helyes volna-e behozni a dohányjegyrendszert vagy nem. Ha a dohányjegyrendszert behoznák Miskolcon, akkor természetesen a kisvárosi forgalomban dohányárut csak a hatóság utalványja alapján lehetne adni.

Mi a magunk részéről a legteljesebb mértékben ellenezzük a bekkrendszer behozatalát, mert ezzel együtt megtörténne minden dohányvelosztás alkalmával az, — hogy a dohányos ember nem jutna trafikáruhoz. Ellenben mindenki, aki nem is dohányzik, hetenként juthatna egy bizonyos mennyiséghez, amelyből, miután reá nem értékes, a láncokereskedelem újabb virágai fakadhatnak.

A miniszter rendeletének azon részét azonban, melyben elrendeli hogy az egyes körzeteknek, az 1913. évi forgalomhoz arányosított dohánymennyiségét feltétlenül ki kell adni, tekintet nélkül arra, hogy az egyes községekben hány dohányáruda van, — a legteljesebb mértékben helyeselljük, hiszen soha sincs elég dohány a piacon.

Behívják az alkalmatlanok második csoportját.

(A Reggel tudósítójától.) Az utóbbi napokban megnyugtató hírek keltek számrnyra arra vonatkozólag, hogy az untaugliehok második csoportját nem hívják be a katonasághoz segédszolgálatra. A hír általános örömet és megnyugvást keltett az untaugliehok berkeiben. Sajnálattal bár, de kénytelenek vagyunk ebben a keserves világban még a kevés örömtől is megfosztani azokat, akiket illet.

Illetékes helyről kaptuk az értesítést, hogy az alkalmatlanok második csoportjának behívása aktuálissá vált. Az illetékes hatóságokat már értesítették erről, ahol már folynak is az előkészületek az alkalmatlanok behívására, úgy értesülünk, hogy ezuttal még nagyobb kontingenst igényel a katonaság, mint az első sorozáskor.

Különösen iparosokat kér nagy számmal a katonai parancsnok-

ság. Az igények kielégítése nehézségeket fog okozni a katonai ügyosztálynak, amely a Kereskedelmi és Iparkamarával egyetértőleg fogja az előállítandók névsorát összeállítani.

Az iparosok nagy számmal való behívása keresztülvihetetlen, mert szigorú végrehajtása esetén a közérdek és így közvetve a hadi érdek látná annak kárát, ha az iparosokat tömegesen vonnák el polgári foglalkozásuktól.

A behívásokra vonatkozó hirdetmény a közeljövőben meg fog jelenni.

Kiknek a III. o. kereseti adóját tárgyalják január 29-én?

VI. csoport.

Január 29-én tárgyalatnak:

Lukács János ügyn. jut. 64 f., Madarasi István ügyn. jut. 649 K., Makai Barnaás ügyn. jut. 26 f., Malatidesz Mihály ügyn. jut. 566, Mándi Aladár ügyn. jut. 12 f., Marusák János ügyn. jut. 2479 K., Mészáros Bálint ügyn. jut. 2912 K., Miskolci Kereskedők Leszámitoló Bankja ügyn. jut. 40884 K., Miskolci Kölesönös Öns. ügyn. jut. 2360 K., Mogyorósi Odón ügyn. jut. 720 K., Mohari Gyula ügyn. jut. 04 f., Molnár Dezső ügyn. jut. 1059 K., Molnár Lajos ügyn. jut. 182 K., Mózer Margit ügyn. jut. 460 K., Nagy Géza ügyn. jut. 3458 K., Nyusztay Lajos ügyn. jut. 104 K., Péter Gyula ügyn. jut. 2050 K., Pich Ferenc ügyn. jut. 18 f., Pffiegler Bertalan ügyn. jut. 254 K., Pffiegler Károly ügyn. jut. 448 K., Pogány és Gajári ügyn. jut. 5350 K., Pongor Lajos ügyn. jut. 294 K., Reiner László ügyn. jut. 7041 K., Róvász Ignác ügyn. jut. 562 K., Rosenbergszoma ügyn. jut. 1984 K., Rosenzweig N. ügyn. jut. 75 f., Róth Miksa ügyn. jut. 844 K., Steinberger Ignác ügyn. jut. 3180 K., Schulz Károly ügyn. jut. 330 K., Schwarz József ügyn. jut. 1835 K., Schwarz Mór ügyn. jut. 5498 K., Szarados Aladár ügyn. jut. 1101 K., Szeleeki Zoltán ügyn. jut. 2256 K., Szilvai Sándor ügyn. jut. 2 K., Szoller Elza ügyn. jut. 350 K., özv. Szuhogyi Andorné ügyn. jut. 08 f., Szveboda Frigyes ügyn. jut. 316 K., Tolnai Sándor ügyn. jut. 74 f., Valentiny András ügyn. jut. 25 f., Venceli Béla ügyn. jut. 350 K., Weinberger Mór ügyn. jut. 108 K., Vértessy Tivadar ügyn. jut. 3284 K., Zalai Adolf ügyn. jut. 2437 K., Zilahi Adolf ügyn. jut. 4274 K., Balázs József cipész 62 K., Berger Chaim bodega 120 K., Blau Zoltán zsákker 190 K., Czeizler Dávid lóker. 380 K.

— A városi adóhivatal felhívja az ebbirtokosokat, hogy ebeiket az 1918. évről leendő megadóztatás céljából Miskolc thj. város adóhivatalában (Kálvin-u. 8. sz., I. em., 19. ajtó) az ott kapható bejelentési úrlapon, 1918. január 1-től 1918. január 31-ig bezárólag, okvetlen jelentsék be. A bejelentési kötelezettséget nem teljesítő ebbirtokosok kihágást követnek el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 5 napig terjedhető elzárással büntethetők. Miskolc, 1918. jan. 24-én. Városi adóhivatal.

A Magyarországi Köztársaság Hivatalos Lapja. Számított árték 3 és 2 K. Mely 1 K. jegyet tartalmaz.

A Magyarországi Köztársaság Hivatalos Lapja. Számított árték 3 és 2 K. Mely 1 K. jegyet tartalmaz.

Czernin és Haertling nagy beszéde.

Czernin az annexió és hadisarc nélküli békéért.

A külügyminiszter felhívta Wilsont a béketárgyalások megkezdésére.

Magyar hivatalos jelentés.

Budapest, január 24. Hivatalos. A helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

Német jelentés.

Berlin, január 24. A nagyfőhadiszállás jelenti: Nyugati harcok: Nem történtek különösebb események. Gyalogságunk élénk földesítő tevékenysége az arevonál számos helyén foglyokat eredményezett. A bösinghe—staadeni vasútvonalról északra hat géppuskát zsákmányoltunk.

Keleti harcok: Nincs újtság.

Macedon arevonál: Egyes szakaszokban a tüzéségi tevékenység a Doiran-tó felől délnyugatra meghiusult egy angol előretörés. Olasz arevonál: A helyzet változatlan.

Ludendorff.

Minél gyorsabb békét a központi hatalmakkal!

Rotterdam, január 24. Orosz maximálista forrásból azokat a híreket, hogy Trockij és Lenin között egyenlenségek törtek ki, hamisnak mondják. Trockij és Lenin teljesen egyetértenek, különösen abban a tekintetben, hogy Oroszországot csak az mentheti meg, ha minél előbb békét köt a központi hatalmakkal.

Nagy csata folyik orosz és román csapatok között.

Szófia, január 24. A Bolgár Távirati ügynökség jelenti a Dohrudza északi részében levő Babadagból érkezett távirat alapján: Az orosz román viszony rendkívül feszült. Megkezdődtek a nagyobb haderők közti küzdelmek. Ez idő szerint a világ tanuja egy új háborúnak két eddigi szövetségstárs között. Galaciól délnyugatra három nap óta elkezdődtek harcok folynak. Mindkét fél új gépeket és monitorokat visz harcra. Egy orosz dandár csapatai letették fegyverüket. Az orosz hadtest többi csapatai folytatják a harcot.

Pétervárott koalíciós kormány alakul.

Spiridova asszonyról is miniszter lesz!

Stockholm, január 24. Minden felmerült surlódás ellenére alighanem sikerülni fog Pétervárott bolsevikiekből és forradalmi szocialistákból koalíciós kormányt alakítani. A tárgyalások egyelőre azon akadtak fenn, hogy a szocialista forradalmárok Spiridova

asszonynak a kormányba való kinevezését kívánják, amibe a maximálisták nem akarnak beleegyezni. A forradalmár szocialisták közül Kamensy a belügyi népbiztos ságot igényli. Az igazságügyi népbiztos állásra Steinberget jelö-

lik. A postai és távirati népbiztos állását Karenin, a nemzetiségi népbiztos állását Trocsin foglalja el. A többi népbiztos állásukat az esetben, ha a koalíciós kabinet megalakítása sikerül, a bolsevikiek tartják meg.

Haertling nagy beszéde a birodalmi gyűlés főbizottságának ülésén.

Berlin, január 24. Az a nagy feszültség, amelylyel a birodalmi kancellár régen bejelentett beszédét várták, abban nyilvánult, — hogy a birodalmi gyűlés alkalmából első ízben gyűlt össze nagy embertömeg a palota előtt, másfelől abban, hogy a szövetségi tanács megbízottai és a képviselők teljes számban jelentek meg a teremben. Az elnöki megnyitó után Haertling emelkedett szólásra. — Uraim, — mondotta, — Breszt-Litovszkban a tárgyalások ismét megkezdődtek és folytatódnak. A tárgyalások lassan haladnak előre, de ennek ellenére ragaszkodok a reményhez, hogy Oroszországgal nem sokára kedvező megegyezésre jutunk Breszt-Litovszkban. Kedvezően folynak a tárgyalások Ukrajnával, itt is vannak legyőzni való nehézségek, azonban reményünk van arra, hogy sikerül oly megállapodásra jutni, — mely mind a két fél érdekeit és gazdasági igényeit kielégíti. Mint önök valamennyien tudják, az orosz delegáció januárban javasolta, hogy az általános béketárgyalásokra szólítsék fel az összes hadviselő hatalmokat. Ezt a javaslatot elfogadtuk azzal a feltétellel, hogy záros határidőt kell kikötni. A határidő elmúlt és válasz sehonnan sem érkezett. Erdekeink tehát az ententeval szemben nem voltak többé megköve és az Oroszországgal való tárgyalásokhoz szabad ut vezetett. Január 5-én Lloyd George a következő napon Wilson mondottak beszédét. Elismerem, hogy Lloyd George hangja megváltozott, ezzel mintha be akarná bizonyítani a tárgyalásra való képességét. — Azonban annyira nem mehetek, hogy ebben a beszédben észre vegyem a békehalandóságot. Minden mondatában felvetődik az a felfogás, hogy Németországot terhel minden bűn és a bűnös Németország felett törvényt kell írni. Ezt a felfogást természetesen nem fogadhatom el és a komoly békeszándéknak a legkisebb nyomát sem vehetném ebből észre. Ez az állításom arra kényszerít, hogy rövid visszajelentést tegyek a háborút megelőző évek esemé-

nyei. A német birodalom 1871-ben történt megállapodása véget vetett a régi széttagoltságának. Bismarck herceg Ausztria-Magyarországgal való szövetség munkáját azzal fejezte be, hogy ez a szövetség védelmi szövetség alapján létesült. De már Bismarck herceg is észre vette a koalíció aggasztó nyomását. Eduard angol király alatt a koalíció álmok megvalósultak. A brit imperializmus hatalmasra fejlődött, a francia köztársaság pedig a lliókat adott a cári kormánynak, hogy a felvonulás megkönnyítésére vasutvonalakat építsen. A francia kormány az utolsó embert is besorozta a három éves védkötelezettségbe. Es most rátértek Elzász-Lotharingiára. Elzász-Lotharingia tudvalevőleg legnagyobb részben német birodalmi terület, melyet erőszakkal és jogsértésekkel elszakítottak a német birodalom testétől. Elzász-Lotharingia 1889-ben lett francia tartomány, természetesen, midőn visszaköveteltük akkor már nem volt meghódított idegen terület. Ezt a desannexionat hívják.

Elérkeztem Wilson beszédéhez. Wilson beszédével részletesen a rok foglalkozni. Itt is megállapíthatom, hogy a hang most megváltozott. Nincs már többé arról szó, hogy Hohenzollerneket támadja. Wilson békeformulajának első pontja a titkos nemzetközi szerződések eltörlését kívánja. A mi álláspontunk is az, a breszt-litovszki tárgyalások nyilvánosságára bizonyítja ezt. A hajózási szabadságát Németország is fontos feltételnek tartja, itt tehát nincs nézeteltérés. Mi is teljes erővel küzdünk a gazdasági háború kiküszöböléséért a fegyverkezés korlátozása pedig disputa tárgyát képezte. A négy első pontra tehát nehézség nélkül meg lehet egyezni. Wilson gvarmatik kérdésében első sorban Angliának kell gondolkodni. Az orosz területek kiürítésére vonatkozóan visszautasítom az utólagos beavatkozást, mert Ameriko nem válaszolt az orosz kormány felhívására. Belgium erőszakos elhódítása soha sem képezte Németor-

szág politikáját. Franciaország területéből sem akarunk elvenni, viszont nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a német birodalom területének elcsajátításáról sem lehet szó. Wilson Olaszországi és balkáni feltételeire vonatkozólag átadom a szót a monarchia külügyminiszterének, bár a magunk részéről el fogunk mindent követni, hogy szövetségeseink jogai meg ne sértessenek. A Törökországot illető nézetét is elfogadom. Haertling ezután a harcéri helyzetről emlékezett meg és kifejezést adott a hadvezérekbe és katonák harckészségébe vetett bizalmának.

A tartós, általános békét nem köthetjük meg, míg Németország területi integritása nincs biztosítva. A célokban egységesek vagyunk, csupán a módokban lehetnek különbségek, tegyük ezeket most félre előttünk csak a haza érdeke lebegjen. Tartsunk össze és a béke jutalma nem fog e maradni. Isten velünk és velünk fog maradni az Isten ügyünk diadalmas bevezettségéig.

A kancellár beszéde után a birodalmi pártok vezetői szólaltak fel.

Czernin nagy beszéde

A beszéd hatása.

Bécs, január 24. Gróf Czernin külügyminiszter ma délelőtt az osztrák delegáció külügyi albizottságában nagy beszédet mondott, melyben megállapította, hogy Wilson békeajánlatának több pontját elfogadjuk és felszólítja Wilson, hogy hasson oda, hogy a hatalmak kezdjék meg a tárgyalásokat. Kijelentette, hogy Ausztria Magyarország kész azonnal befejezni a háborút annexió és hadisarc nélkül.

Bécs január 24. Czernin gróf beszéde az egész monarchiában nagy hatást és elragadtatást keltett. A német szocialisták is helyeselték a beszédet, csupán a szélsőek elleneztek. Általános az a vélemény, hogy a külügyminiszter beszédére Amerika válasza fog, feleletet kénytelen adni, mert Czernin konkrét javaslatot tett az eszmecsere megkezdésére.

Francia kölcson Ukrajnával.

Amsterdam, január 24. A Times jelenti Odesszából: A francia kormány két millió rubelt aranyban adott kölcsön Ukrajnának.

Az entente Parisban tanácskozársra készül.

Páris, január 24. A Havas-ügynökség a Temps következő jelentését terjeszti: Valószínű, hogy Parisban tanácskozások lesznek Clemenceau, Lloyd George és Orlandó között. Kétségtelen az is, hogy a legközelebbi időre a szövetséges hatalmak konferenciáját összehívják.

Rotterdam, január 24. A Manchester Guardian jelenti Londonból, hogy az entente miniszterek nőkei értekezésre gyűlnek össze, amelyen megbeszálják a hadi célokat.

